

مروری بر نسخ

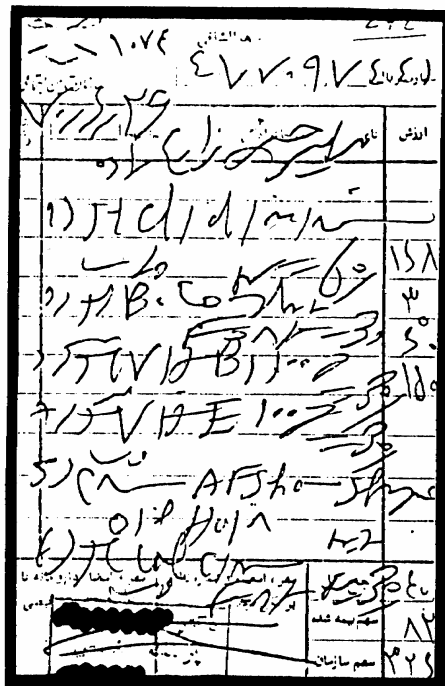
رخ میدهد بچند مورد اشاره می کنیم که با توجه به قیمتی که در مقابل داروها توسط داروخانه زده شده است میتوان به تحویل اشتباهی دارو به بیمار پی برد. به نسخه شماره ۳ توجه فرمائید: رقم چهارم آمپول تستوسترون است که آمپول تتراکوزاکترین داده شده است. این اشتباه به ناخوانا بودن خط و بی دقتی در نسخه پیچیدن مربوط میشود و با اعتقاد ما اگر Testosterone با خط خوانا نوشته میشد و نوع استرآن نیز مشخص میشد، همچون اشتباهی رخ نمیداد. در نسخه شماره ۴ نیز بجای آمپول تتابولین (قلم چهارم) تتراکوزاکترین تحویل داده شده است. در نسخه شماره ۵، قلم سوم

یکی دیگر از مشکلات حاکم بر نسخه نویسی در اغلب کشورها، از جمله کشور ما، نوشته شدن نسخه های بدخط و ناخوانا است که در موارد متعدد باعث سردرگمی داروساز و بیمار شده و منجر به اشتباهاتی میشود که ممکن است نتیجه غیر قابل جبران داشته باشد. برای نمونه به نسخه شماره ۱ و ۲ توجه فرمائید و با سلیقه خودتان آنها را بخوانید.

بعنوان شاهد از اشتباهاتی که در نتیجه ناخوانا بودن نسخ و بی دقتی در پیچیدن آنها

*معاونت دارویی و غذایی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره ۹ و ۱۰۹ در این زمینه توجه بفرمائید:
 نسخه شماره ۹ با ۱۲ قلم دارو:
 کپسول آمپی سیلین ۵۰۰ میلی گرمی ۲۰ عدد
 قرص پروبانتین (پروپانتلین) ۳۰ عدد
 قرص دی فنو کسيلات ۴۰ عدد
 شربت پارگوریک PK يك شیشه
 آمپول ویتامین B₁₂ سه عدد
 آمپول ویتامین ب - کمپلکس سه عدد
 آمپول ویتامین B₆ سه عدد
 شربت شیر منیزی يك شیشه

نسخه شماره (۱)

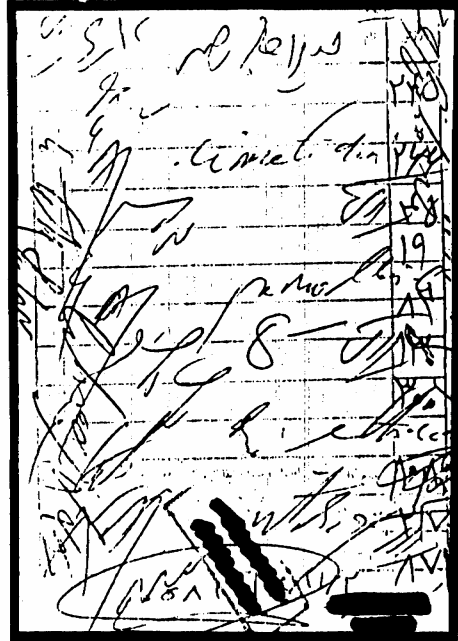
قرص اگزاپام ۲۰ عدد
 قرص آرگوتامین C يك بسته
 آمپول استرادیول والرات
 آمپول تستوسترون سه عدد

دیگوکسین است که احتمالاً داروی دیگری بجای آن تحویل داده شده که ۶۹۰ ریال قیمت خورده است. حدس میزنیم که قرص Doxium (کلسیم دوزیلات) تحویل بیمار شده است. تمام این اشتباهات میتوانستیم با مقداری دقت و حوصله بیشتر در موقع نوشتن نسخه و پیچیدن نسخه اجتناب کنیم. موضوعی که جای بررسی دارد فراهم آوردن امکانات تایپ شدن نسخهها است که علاوه بر حل کردن مشکلات یادشده، میتواند بازار کار خوبی را نیز برای عدهای از جوانان کشورمان بوجود آورد.

در این قسمت، سه نسخه از يك پزشك متخصص بیماریهای کلیه و مجاری ادراری چاپ می کنیم که در شماره مسلسل ۲۴ مجله رازی در صفحه ۵۱ نیز نسخه ای از ایشان را داشتیم که در تاریخ ۷۰/۵/۲۹ نوشته شده بود. این سه نسخه در تاریخهای متفاوت از تاریخ یاد شده نوشته شده اند. با توجه به بحثی که در شماره فوق الذکر مجله کردیم، اگر خوانندگان عزیز نظری راجع به این نسخ دارند برای ما بفرستند. از نظر ما مشخص نیست که این نوع توأم درمانی (Combination Therapy) برای چه نوع عفونتی است که اینگونه فرمول وار و روتین در بیماران مختلف نوشته میشود (نسخه های ۶ و ۷ و ۸).

نسخ با اقلام دارویی بیش از حد نیاز مسلماً همراه با عوارض جانبی زیاد برای بیمار و تداخل اثرهای مختلف بوده و هزینه درمان زیادی را نیز بهمراه دارند و به بالا رفتن مصرف سرانه دارو در کشور نیز دامن میزنند. به نسخه های

بطوریکه ملاحظه میشود بنظر میرسد که بطور همزمان سعی شده که عفونت، اسهال و اسپاسم، کمبود ویتامین‌ها، یبوست، اضطراب یا بیخوابی، میگرن و بیماریهای زنان (مثل

نسخه شماره (۲)

درمان علائم یائسگی و غیره) درمان شود.

نسخه شماره ۱۰ با ۱۲ قلم دارو که در آن شربت ۱۹۳۰/ عدد قرص و کپسول و ۳۰ شیشه شربت تجویز شده که از لحاظ کمیت کاملاً قابل توجه است.

قرص سایمتیدین ۱۸۰ عدد

شربت ۳۰ AL-mg

قرص پرازوسین ۵ میلی گرمی ۱۸۰ عدد

کپسول نی‌فدیپین (آدالات) ۱۰

میلی گرمی ۲۴۰ عدد

قرص هیدرالازین ۵۰ میلی گرمی ۲۴۰

عدد

قرص کلونیدین ۰/۲ میلی گرمی ۳۶۰

عدد

قرص پردنیزولون ۵ میلی گرمی ۱۵۰

عدد

قرص ایزوردیل (ایزوسوربیددی نترات)

۱۰ میلی گرمی ۲۴۰ عدد

قرص دیگوکسین ۰/۲۵ میلی گرمی ۷۰

عدد

قرص ایمران (آزاتیوپرین) ۵۰

اوزن	نام بیمار/فرد، خانوادگی/سرنام	تاریخ	۱۳۸۷/۱۱/۲۷
	۵۰		
	۵۰		
	۵۰		
	۵۰		
	۵۰		
	۵۰		
جمع کل			۱۱۴
مهم بهیچ‌شمه			۲۲۲
مهم سازد			۱۰۵۲

نسخه شماره (۳)

میلی گرمی ۱۵۰ عدد

قرص ایندراال (پروپرانولول) ۴۰

میلی گرمی ۳۰ عدد

قرص آت‌نولول (۱۰۰ میلی گرمی)، ۳۰

عدد

قرص ایبوپروفن ۳۰۰ میلی گرمی،
 کپسول پیروکسیکام، قرص روباکسین
 (متوکاربامول)، قرص توفرانیل (ایمپیرامین)
 ۱۰ میلی گرمی، ژل آلومینیوم Mg، آمپول
 ویتامین D3، آمپول بتامتازون، آمپول
 ب-کمپلکس.

ضمن تشکر از سازمان منطقه‌ای بهداشت
 آذربایجان غربی که با فرستادن نسخ آن استان
 ما را یاری میدهند به دو نسخه (نسخه شماره ۱۲
 و ۱۳) از پزشکان آن استان اشارتی داریم:
 نسخه شماره ۱۲: با ۱۰ قلم دارو: کپسول

در اینجا بیماریهای مختلف مثل زخم
 گوارشی، هیپرتانسیون (با ۷ نوع داروی پائین
 آورنده فشار خون)، آنژین قلبی، نارسایی

ردیف	نام دارو / نام دارویی	تاریخ	تعداد
۱	Cap-Cephalexin	۱۳۹۷/۱۲/۲۶	۲۰
۲	Tal-Digoxin		۲
۳	Tal-Indal		۱۰
۴	Tal-Triester		۱۰
۵	Tal-Digoxin		۳۹
۶	Tal-Me		۲
۷	Cap-Cephalexin		۱۰
۸	Cap-Cephalexin		۱۰
۹	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۰	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۱	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۲	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۳	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۴	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۵	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۶	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۷	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۸	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۹	Cap-Cephalexin		۱۰
۲۰	Cap-Cephalexin		۱۰

نسخه شماره (۲)

قلبی مورد نظر بوده و در ضمن دو داروی
 سرکوبگر ایمنی تجویز شده است. اگر بیمار
 دچار نارسائی کلیوی بوده و یا احتمالاً عمل
 پیوند کلیه روی او انجام شده باشد مصرف مقدار
 زیاد آنتاسید حاوی منیزیم برای او مضر نخواهد
 بود؟ آیا واقعاً همه اینها برای یک بیمار نیاز بوده
 است؟ تجویز توأم دو بتا-بلاکر یعنی
 پروپرانولول و آتینولول چه معنی دارد؟

نسخه شماره ۱۱ با ۸ قلم دارو که ۳
 قلم آنها ضدر درد و ضدالتهاب و یک قلم شل
 کننده عضلات و نهایتاً ضدر درد هستند.

ردیف	نام دارو / نام دارویی	تاریخ	تعداد
۱	Tal-Indal	۱۳۹۷/۱۲/۲۶	۱۰
۲	Tal-Triester		۱۰
۳	Tal-Digoxin		۳۹
۴	Tal-Me		۲
۵	Cap-Cephalexin		۱۰
۶	Cap-Cephalexin		۱۰
۷	Cap-Cephalexin		۱۰
۸	Cap-Cephalexin		۱۰
۹	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۰	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۱	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۲	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۳	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۴	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۵	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۶	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۷	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۸	Cap-Cephalexin		۱۰
۱۹	Cap-Cephalexin		۱۰
۲۰	Cap-Cephalexin		۱۰

نسخه شماره (۵)

پیروکسیکام، قرص بروفن (ایبوپروفن)،
 قرص روباکسین (متوکاربامول)، شربت
 آلومینیوم Mg، قرص سایمتیدین، قرص
 سیپروهیتادین، اسکازینا (تریفلوپرازین)،

تجویز همزمان يك بتا-بلاکرو و يك بتا-آگونیست است که مسلماً اثر همدیگر را در گیرنده‌های بتا راه‌های هوایی خنثی خواهند نمود.

در پایان با تشکر از یکی از همکاران که

ردیف	نام دارو	تعداد	توضیحات
1	Co-trimoxazole Tab	N=60	قرص ۶۰ عددی
2	Erythromycin 400mg Tab	N=100	قرص ۱۰۰ عددی
3	Doxycycline Cap	N=100	قرص ۱۰۰ عددی
4	Gentamicin Sp 80	N=100	سرم ۱۰۰ عددی
5	Tetra Cosactide LA Sp	N=100	سرم ۱۰۰ عددی

نسخه شماره (۷)

نسخه‌ای را از شهرستان اراک برای ما ارسال داشته‌اند عین نسخه را با حذف نام پزشک چاپ می‌کنیم. این نسخه شامل ۱۲ قلم دارو است. که برای کمک به خواندن راحت آن، اقلام دارویی را ذکر می‌کنیم: قرص آمپی‌سیلین، قرص آدولت کولد، قرص پردنیزولون، قطره فنیل‌افرین، سرم ۵۰۰ میلی‌لیتری (نوع نامشخص)، آمپول دیپیرون، آمپول هیوسین، آمپول آمینوفیلین، آمپول دگزامتازون،

دگستروز ۵٪، بتامتازون طولانی اثر، کلردیازپوکساید.

بطوریکه ملاحظه میشود ۴ داروی ضد درد و ضدالتهاب و شل‌کننده عضلات مختلط با هم تجویز شده‌اند و در ضمن مصرف توأم دو آرام‌بخش قوی و ضعیف، استفاده مشترک از اسامی تجارتي و ژنریک و وجود تداخل اثرهای دارویی مثلاً بین سایمتیدین و کلردیازپوکساید و سایمتیدین و تری‌فلوپرازین از نکته‌های قابل ذکر و غیر قابل قبول این نسخه هستند.

نسخه شماره ۱۳ با ۸ قلم دارو:

ایندرال (پروپرانولول)، آلدومت (آلفا-متیل‌دوپا)، آمپول ویتامین B12،

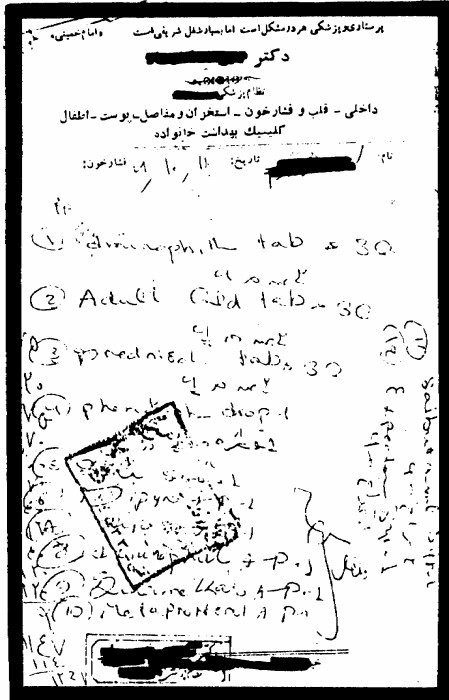
ردیف	نام دارو	تعداد	توضیحات
1	Doxycycline Cap	N=100	قرص ۱۰۰ عددی
2	Erythromycin Tab 400mg	N=100	قرص ۱۰۰ عددی
3	Methocarbamol Cap	N=100	قرص ۱۰۰ عددی
4	Indometacin Cap	N=100	قرص ۱۰۰ عددی
5	Tetra Cosactide LA Sp	N=100	سرم ۱۰۰ عددی

نسخه شماره (۶)

آمپول B-کمپلکس، استامینوفن کدئین، اسید فولیک، ونتولین (سالبوتامول)، والیوم (دیازپام).

نکته جالب در این نسخه از ارومیه نیز

بوده و لذا برای ایجاد تاکیکاری مستعدتر از این داروها میباشند، چرا برای بیمار این دارو انتخاب شده است که از قرار معلوم آمپول آن نیز در ایران موجود نمی باشد.

نسخه شماره (۱۴)

نکته دیگر اینکه استفاده از کلمه Serum در نسخه به معنی infusion solution یا injection solution چندان باسمی بنظر نمی رسد.

لزوم تزریق همزمان ۴ داروی ضد آسم نیز موضوعی است که باید با توجه به حال بیمار درباره آن قضاوت شود که با توجه به نامه همکار فرستنده نسخه، احتمالاً مرخص بد حالی نبوده است.

آمپول متاپروترونول (که دستور داده شده همه این آمپولها داخل سرم ریخته شوند)، شربت سالیوتامول، شربت اکسیکتورانت (نسخه شماره ۱۴). نکته های قابل اشاره در این نسخه اینست که اصولاً توصیه میشود بطور کلی فقط يك دارو به مایع انفوزیون اضافه شود و سازگاری شناخته شده ای بین دارو و مایع انفوزیون وجود داشته باشد. وقتی در این نسخه پنج آمپول با خواص شیمیایی مختلف بیک مایع انفوزیون با نوع نامشخص اضافه می شوند احتمال ناسازگاری با

ردیف	نام دارو	تعداد	توضیحات
۱	Doxycycline Cap	N=60	۴۰۰
۲	Erythromycin Tab 400	N=100	۲۷۵
۳	Co-trimoxazole Tab	N=120	۱۰
۴	Guafenesin A-P 80	N=XX	۴۰
سازمان منطقه ای بهداشتی استان تهران			

نسخه شماره (۸)

مایع و نیز داروها با همدیگر وجود دارد. در ضمن با توجه باینکه متاپروترونول یا اوریپی پره نالین (آلوینت) کمتر از سالیوتامول یا تربوتالین برای گیرنده های β_2 انتخابی